

«Παπαλάνγκι, Οι Λόγοι του φύλαρχου Τουιαβί από το νησί Τιαβέα του Νότιου Ειρηνικού»

Σύντομη παρουσίαση του βιβλίου από το μαθητή του Α3 Γιάννη
Πανδή

Παπαλάνγκι σημαίνει «ο λευκός, ο ξένος, ο Ευρωπαίος», στην κυριολεξία όμως θα πει αυτός που πέρασε τον ουρανό. Ο πρώτος λευκός ιεραπόστολος που κατάφτασε στη Σαμόα ήρθε με ιστιοφόρο. Έτσι, στο μακρινό ορίζοντα το πλοίο ήταν σαν μια τρυπά στο ουρανό μέσα από την οποία ήρθε ο λευκός. Επομένως, οι κάτοικοι του νησιού πίστεψαν ότι πέρασε τον ουρανό.

Στο βιβλίο αυτό ο Τουιαβί μιλάει στους συμπατριώτες του για όσα είδε κατά την επίσκεψη του στην Ευρώπη, όταν κάποια ακολούθησε τον εν λόγω ιεραπόστολο εκεί. Ο ιεραπόστολος κατέγραψε τους λόγους του Τουιαβί και μας διέσωσε έτσι τον τρόπο σκέψης ανθρώπων ενός τελείως διαφορετικού πολιτισμού από το δικό μας.

Θα σας πρότεινα να διαβάσετε αυτό το βιβλίο για πολλούς λόγους: καταρχάς, αποτελεί την καταπληκτική μαρτυρία ενός φύλαρχου που επισκέφτηκε την Ευρώπη στις αρχές του εικοστού αιώνα με σκοπό να μεταφέρει

τις εμπειρίες του στους υπηκόου του. Ο «πρωτόγονος» αυτός άνθρωπος ήθελε με τα λόγια του να δείξει πως ο «σύγχρονος» τρόπος ζωής έχει αποβεί σε βάρος του λευκού, δημιουργώντας ένα χάσμα ανάμεσα σε αυτόν και τη γη, τη φύση. Ενώ ο λευκός εμφανίζεται σαν διαφωτιστής, στην πραγματικότητα είναι ο δολοφόνος και καταστροφέας κάθε κατάλοιπου αθώας και γνήσιας ζωής.

Επιπλέον, το κείμενο θα σας κρατήσει αμείωτο το ενδιαφέρον, καθώς με χιούμορ και κριτική διάθεση ο Τουιαβί θα προσπαθεί να μιλήσει για πράγματα πρωτάκουστα στους συμπολίτες του και να τους περιγράψει

Ο ΠΑΠΑΛΑΝΓΚΙ
ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΦΥΛΑΡΧΟΥ ΤΟΥΙΑΒΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΙΑΒΕΑ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΔΗΣ

αντικείμενα ή συμπεριφορές για τα οποία η γλώσσα των ιθαγενών δε διαθέτει λέξεις.

Ας διαβάσουμε, όμως, χαρακτηριστικά αποσπάσματα του βιβλίου:

Πρώτα από όλα ο Τουιαβί αρχίζει σχολιάζοντας τα πολλά ρούχα του Ευρωπαίου και τον τρόπο ντυσίματός του.

Ο αφηγητής μιλά επίσης για τα πολλά πέτρινα κιβώτια που υπάρχουν στις πολιτείες των λευκών, εννοώντας τα σπίτια και τις πολυκατοικίες. Μας χαρακτηρίζει σαν το όστρακο μέσα σε ένα σκληρό καβούκι. Ο Τουιαβί λέει χαρακτηριστικά: «Ο Παπαλάνγκι έχει ένα σημείο από όπου μπορείς να βγεις και το ονομάζει είσοδο. Για να μπεις στην καλύβα του πρέπει να περάσεις δυο εισόδους και για να τις περάσεις πατάς ένα περίεργο κουμπί που τους καλεί να σου ανοίξουν. Η καλύβα του είναι χωρισμένη σε πολλά μέρη, σε σκάλες, σε αλλά πολλά φύλλα και ορόφους» .

Σε άλλο σημείο μιλά για το χρήμα:

«Το χειρότερο που μπορείτε να βρείτε, αγαπητά μου αδέρφια, πάνω στον ευρωπαίο είναι το στρογγυλό μέταλλο και το βαρύ χαρτί. Ο ευρωπαίος θα σκότωνε και τον συνάνθρωπο του για να του τον πάρει. Ο σκοπός του είναι να αποκτήσει όλο και περισσότερα όπως τα ονομάζει χρήματα. Αγαπητά αδέρφια, ο ευρωπαίος θέλει να μας κάνει να δουλεύουμε με τις ώρες και να μας πείσει στο δικό θεό, τα χρήματα. Όλοι ξέρετε ότι ο θεός είναι το μεγάλο πνεύμα και η αγάπη. ΟΛΟΙ οι ευρωπαίοι θα θυσιάζαν την υγεία τους για τα χρήματα. Τα χρήματα τούς κάνουν άπληστους, τα βάζουν κάτω από το μαξιλάρι τους για να μην τα χάσουν. Όλοι έχουν την μανία με τα χρήματα, εκτός από τα παιδιά που μονό στα δικά τους μάτια είδα αθωότητα. Αλλά φοβάμαι ότι εάν δεν τα προτρέψουμε, θα γίνουν σαν τους μεγάλους. Κάποιοι που έχουν πολλά χρήματα βάζουν άλλους να δουλεύουν γι' αυτούς. Η

Ο ΠΑΠΑΛΑΝΓΚΙ
ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΦΥΛΑΡΧΟΥ ΤΟΥΙΑΒΙΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΙΑΒΕΑ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΔΗΣ

συμβουλή μου είναι να κάνουμε το βαρύ χαρτί και το στρογγυλό μέταλλο τον μεγαλύτερο εχθρό μας και όλοι θα είμαστε ευτυχημένοι».

Για την απληστία και αλαζονεία των λευκών τονίζει: «Ένα ακόμα πράγμα που χρειάζεται ο Παπαλάνγκι για να ζήσει είναι τα πολλά πράγματα. Δεν αγαπά αυτά που του έδωσε ο θεός και θέλει και άλλα. Το πιο κουτό πράγμα που έχω ακούσει από τον Παπαλάνγκι είναι ότι εμείς είμαστε οι θεοί και όχι το μεγάλο πνεύμα».

Για την ομολογουμένως θετική συνήθεια του διαβάσματος, που ωστόσο για τους κατοίκους του νησιού Τιαβέα ήταν κάτι άγνωστο σημειώνει: «Ακόμα υπάρχει ένα πράγμα που κάνει ο Παπαλάνγκι στον ελεύθερο χρόνο του, διαβάζει ένα πακέτο από χαρτιά που γράφουν τα νέα . Και διαβάζουν και διαβάζουν και διαβάζουν».

Για τη σχέση του Λευκού με το χρόνο σχολιάζει ειρωνικά: «Ο Παπαλάνγκι δεν έχει χρόνο. Τρέχει όλην την ώρα για να αποκτήσει χρήματα ή για άλλες δουλειές που δεν μπορείτε να φανταστείτε, αδέρφια μου. Λέει και πολλές περίεργες εκφράσεις σχετικά με το χρόνο τον οποίο χωρίζει σε ώρες, λεπτά, δευτερόλεπτα».

Σε άλλο σημείο μιλά για την αίσθηση ιδιοκτησίας των λευκών: «Τους αρέσει να χωρίζουν τα πράγματα σε δικό μου και δικό σου ενώ εμείς εδώ ξέρουμε ότι ανήκουν στο θεό και όχι σε εμάς .Ο Παπαλάνγκι δεν το καταλαβαίνει και θέλει την δική του έκταση και ότι βρίσκεται σε αυτήν». Ας θυμηθούμε ότι ακριβώς τις ίδιες ενστάσεις είχε διατυπώσει και ο Ινδιάνος Σηάτλ στο κείμενο «Ένα παλιό μήνυμα για το σύγχρονο κόσμο»

Ο Τουιαβί με πραγματική έκπληξη μεταφέρει την εμπειρία παρακολούθησης μιας κινηματογραφικής ταινίας: «Του Παπαλάνγκι του αρέσει ένας ψεύτικος τρόπος ζωής που το ονομάζει σινεμά. Βλέπει διαφόρους ανθρώπους που είναι σαν αληθινοί. Μπορεί να βλέπει έναν να σκοτώνει τον καλύτερο του φίλο και να μην κάνει τίποτα».

Μετά από όλα αυτά ο φύλαρχος προτρέπει τους συμπατριώτες του να μην παρασυρθούν και υιοθετήσουν τον τρόπο ζωής των λευκών, που είναι τόσο ξένος από τις συνήθειές τους και τις αξίες τους.: «Αδέρφια

Ο ΠΑΠΑΛΑΝΓΚΙ
ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΟΥ ΦΥΛΑΡΧΟΥ ΤΟΥΙΑΒΙΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΙΑΒΕΑ ΤΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΔΗΣ

ό,τι και να κάνετε μην αφήσετε τον Παπαλάνγκι να σας παρασύρει στο σκοτάδι του».

Πιστεύω, λοιπόν, ότι αξίζει όλο να διαβάσουμε αυτό το βιβλίο. Θα είναι σαν να κοιτάζουμε τον εαυτό μας στον καθρέφτη!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΔΗΣ, Α3